

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü

SAYI : B.16.0.AMG.0.10.00.02/710.1 (Gn) 16.01.04 001213 ANKARA
KONU: Kazı ve Yüzey Araştırmaları,
Genel Değerlendirme

İLGİ: 07.08.2000 tarih ve B.16.0.AMG.0.10.00.02/710.1(Gn)-1974 sayılı yazımız.

Ülkemizde her yıl gerçekleştirilmekte olan kazı ve yüzey araştırmalarının 2003 yılı sonu itibariyle 2863 Sayılı Yasa ve ilgili yönetmelikler kapsamında değerlendirilmesi neticesinde, daha önce ilgi yazımız ile duyurulan hususlar da dikkate alınarak, yapılan çalışmalar ve karşılaşılan sorunların çözümüne ilişkin olarak aşağıda belirtilen hususlar tespit edilmiş ve 2004 yılından itibaren uygulamanın aşağıdaki esaslar doğrultusunda sürdürülmesi yararlı görülmüştür.

GENEL KOŞULLAR:

Kazı ve Araştırmalarda;

- 1- Kazı ve yüzey araştırması taleplerinin Bakanlığımızca sağlıklı değerlendirilebilmesi amacıyla, başvuruların ilgili yönetmeliğin 9/o maddesi gereğince en geç 31 Aralık tarihine kadar yapılması gerekmektedir. Bu tarihten sonra yapılan başvuruların o yıl içinde dikkate alınmayacağı,
- 2- Kazı ve yüzey araştırmalarının mutlaka o yıl içinde gerçekleştirilmesi, makûl olmayan sebeplerle ertelenmemesi,
- 3- Kısa süreli (1 haftadan az) çalışmalara izin verilmeyeceğinden, talepte bulunulmaması,
- 4- Başkanların sezon içerisinde çalışmada bulunamamaları halinde, yerlerine vekalet edecek kişiyi, yıllık başvuru sırasında, tarih belirtilerek bildirmeleri, çalışma esnasında ayrılması gerektiği durumlarda ise yine ayrılmadan önce, makûl bir mazeretiyle birlikte Bakanlığa bildirmeleri gerekmektedir. Başkanlar sezon içerisinde çalışmada hiç bulunamayacaklarsa, başkanların çalışmada fiilen bulunmaları yasal gereklilik olduğundan, çalışmaya o yıl izin verilmeyecektir. Bildirilen mazeretin Bakanlıkça kabul edilmesi halinde çalışmanın sürdürülebileceği,

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü

SAYI : B.16.0.AMG.0.10.00.02/710.1 (Gn)

ANKARA

KONU: Kazı ve Yüzey Araştırmaları,
Genel Değerlendirme

- 5- Kazı ve yüzey araştırması ekiplerine katılacak ek üye talepleri, Genel Müdürlüğümüzü fazlasıyla meşgul etmektedir. Bu sebeple, izinler çıkıncaya kadar ek üye taleplerinin kabul edilebileceği. izinler çıktıktan sonra ek üye taleplerinin değerlendirilemeyeceği,
- 6- Sezon sonunda kazı ve araştırmalara ilişkin dokümanların Türkçe rapor ekinde (plan, rölöve, çizim, fotoğraf, cd kaydı belge, dia v.b.) Bakanlığımıza verilmesi,
- 7- Kazı başkanı veya araştırmacıların, ekip üyesi veya temsilci olarak Genel Müdürlükten ismen talepte bulunmamaları,
- 8- Türkiye’de mevcut olması halinde kazı ve araştırmalarda kullanılmak üzere yurtdışından malzeme ithal taleplerinin uygun değerlendirilmeyeceği,
- 9- Her türlü restorasyon çalışmasının, ekip tarafından hazırlanacak koruma ve restorasyon projesinin ilgili Koruma Kurulu’na sunulması ve uygulamaların bu konuda alınacak karar kapsamında gerçekleştirilmesi,

BAKANLAR KURULU KARARLI KAZILAR :

Ülkemizdeki kazı çalışmalarında;

- Her yıl giderek artan sayıdaki kazılar değil, iyi olanaklarla donatılmış kazı evleri ve kazı depolarına sahip, yeterli sayıda ve ilgili disiplinden deneyimli uzmanların yer aldığı, uzun vadeli finans kaynağını sağlayabilen, üniversiteler, diğer bilim kuruluşları veya sponsorlarca desteklenen ekiplerce yapılan az sayıda, ancak nitelikli arkeolojik kazıların gerçekleştirilmesi amaçlanmalıdır.
- Kazı Başkanının arkeolog veya konusu ile ilgili olmak kaydıyla Sanat Tarihçi, Prehistoryen veya Antropolog olması; bu mesleklerin dışındaki disiplinlere ait bilim adamlarına (Mimar, Şehir Plancısı, Filolog, Etnolog, Tarihçi, Eski Çağ Tarihçisi v.b.) Kazı Başkanlığı verilmemesi (halen kazı yapanlar hariç olmak üzere),
- Kazı Başkanlarının en az Doçent seviyesinde olması ve asgari 5 (beş) yıllık fiili kazı tecrübesine sahip bulunması; bu durumunu ilgili ve bağlı olduğu bilim kuruluşlarından getireceği referanslarla belgelemesi amaçlanmaktadır.

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü

SAYI : B.16.0.AMG.0.10.00.02/710.1 (Gn)

ANKARA

KONU: Kazı ve Yüzey Araştırmaları,
Genel Değerlendirme

Bu nedenle, yeni başvurularda;

- a) Kazı Başkanlarının başvurularını bağlı oldukları Bilim Kuruluşlarının aracılığı ile yapmaları,
- b) İlgili kuruluşlarca (Üniversite, Enstitü vb.) kendilerinin önerildiğinin ve proje süresince destekleneceğinin yazılı olarak Bakanlığımıza bildirilmesi,
- c) Kazı Başkanlığı için başvuruda bulunanların tüm yayınlarını Bakanlığımız, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'ne teslim etmesi,
- d) Finans kaynağının, miktarının ve takviminin belgelenmesi,
- e) Ekip üyelerinin kazının niteliğine uygun branşta ve yeterli sayıda olması,
- f) Kazının 10 yıllık programının (ilk 5 yıl + ikinci 5 yıl) Bakanlığımız, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'ne verilmesi,
- g) Kazı Evi, kazı deposu ve kamulaştırma konularının öncelikle çözüleceğinin taahhüt edilmesi,
- h) Yeni kazı başvurularında ve mevcut çalışmalarda kazı evi bulunmayanlardan, 3 (üç) yıl içerisinde tamamlanacağını taahhüt edilmesi,
- i) Yabancı kazı başkanlarınca yeterli sayıda bekçi tutulması ve kazı alanının, kazı evinin ve deposunun her türlü güvenliğinin sağlanması,
- j) Yeni kazı başvurularında, öncelikle talep edilen alanda bir yüzey araştırması yapılması ve/veya araştırmanın belli bir oranda tamamlanmış olması,

Mevcut kazılarda;

- a) Kazı çalışmasının dışında bir yüzey araştırması yapılmak isteniyorsa ayrı bir başvuru halinde yapılması ve çalışmanın ayrı bir izin kapsamında değerlendirilmesi,

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü

SAYI : B.16.0.AMG.0.10.00.02/710.1 (Gn)

ANKARA

KONU: Kazı ve Yüzey Araştırmaları,
Genel Değerlendirme

- b) Kazı sezonunun ardından sürdürülen restorasyon çalışmalarının, kazı başkanının çalışmalara katılmasına gerek olmadan, çalışma ekibi adına restorasyon çalışmalarından sorumlu bir yetkilinin katılımıyla sürdürülebileceği,
 - c) Kazı Ruhsatnamesi 3/ r maddesi uyarınca Bakanlıkça kazı için verilen ödeneklerin harcama belgelerinin Bakanlığımızın ilgili birimlerine (ödenek hangi birimden sağlanmışsa), kazının bitiş tarihinden itibaren en geç bir ay içinde Kazı Başkanı tarafından gönderilmesi, Bakanlığımız dışında sağlanan ödeneklerle gerçekleştirilen kazı çalışmalarının ise harcama miktarı ve kalemlerine ilişkin bilgilerinin Genel Müdürlüğümüze iletilmesi,
 - d) Bakanlığımız dışındaki kaynaklardan çalışmalara maddi destek sağlamak üzere sponsorlarla imzalanan protokol örneğinin **imzalanmadan önce** Bakanlığımıza gönderilmesi,
 - e) Kazı Başkanlarıncı çalışma alanlarında Hazineye ait arkeolojik sit alanlarının belirlenerek Bakanlığımıza tahsisinin sağlanması amacıyla tapu kaydının (pafta, ada, parsel) Genel Müdürlüğümüze bildirilmesi,
- gerekmektedir.

YÜZEY ARAŞTIRMALARI:

Yapılacak yüzey araştırmalarında;

- 1- Başvuruda bulunanların en az Doktor düzeyinde olması,
- 2- Tüm yayınlarının Bakanlığımız, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'ne teslim etmesi,
- 3- Finans kaynağının, miktarının ve takviminin belgelenmesi,
- 4- Çalışılacak alana ilişkin, mümkünse mevcut il sınırlarının yer aldığı haritanın işaretlenmesi suretiyle araştırma programının iletilmesi,
- 5- Çalışma ekibinin yeterli sayıda ve ilgili disiplinlerden uzmanlardan oluşturulması,
- 6- Mesleki tecrübe kapsamında arazide en az 5 yıl çalıştığı, ilgili ve bağlı olduğu bilim kuruluşlarından getireceği referanslarla belgelemesi,

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü

SAYI : B.16.0.AMG.0.10.00.02/710.1 (Gn)

ANKARA

KONU: Kazı ve Yüzey Araştırmaları,
Genel Değerlendirme

- 7- Ekiplerin öngördüğü çalışma takviminin, bazı zorunlu sebeplerle Bakanlığımızca gerekirse değiştirilmek suretiyle ayarlanabileceği, bu bakımdan çalışmaların mümkün mertebe Nisan-Mayıs-Haziran veya Eylül-Ekim-Kasım aylarına yayılacak şekilde düzenlenmesi,
- 8- Araştırma başvurularında zaman zaman karşılaşılan eş başkanlık talebi Bakanlığımızca uygun bulunmadığından, ekibi temsilen belirlenecek kişinin Bakanlığımıza bildirilmesi,
- 9- Lisans düzeyindeki öğrencilerin arazi çalışma talepleri ilgili Müze Müdürlüklerince değerlendirileceğinden, başvuruların doğrudan Müze Müdürlüklerine yapılması; Yüksek Lisans ve Doktora çalışmalarının ise Bakanlığımızca verilecek izin kapsamında ilgili Müze Müdürlükleri denetiminde gerçekleştirilebileceği ve bu çalışmaların sonuç raporlarının Bakanlığımıza gönderilmesi,

gerekmektedir.

MÜZE KAZILARI:

Kurtarma kazılarının Müze Müdürlükleri tarafından yapılması ve uzun süreli çalışmalar olmaması, ancak, Müze başkanlığında ve bilim adamlarının katılımı ile sürdürülen kazıların vadelerinin uzaması nedeniyle, Müze Müdürlüklerinin iş hacmini daha da yoğunlaştırmakta ve çeşitli sorunlar ortaya çıkartmaktadır. Bakanlar Kurulu Kararlı kazılar gibi uzun yıllara yayılan ve kurtarma kazısı niteliğinden uzaklaşan bu çalışmaların giderek azaltılması öngörülmektedir. Bu yönde aşağıda belirtilen kısa ve uzun vadeli çözümler düşünülmüştür.

Kısa vadede;

- Bu kapsamda gelecek yeni taleplerin değerlendirilmeyeceği,
- Sürdürülen kazılardan Bakanlar Kurulu Kararlı kazı statüsüne dönüşebilecek şartlara sahip olanların Bakanlar Kurulu Kararlı kazı biçimine dönüştürülmesine,

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü

SAYI : B.16.0.AMG.0.10.00.02/710.1 (Gn)
KONU: Kazı ve Yüzey Araştırmaları,
Genel Değerlendirme

ANKARA

Uzun Vadede;

- Bakanlar Kurulu Kararlı statüsüne dönüşemeyen kazıların, olabilecek en kısa sürede (en geç 31.12.2006 tarihine kadar bitirileceğine ilişkin taahhüname alınarak) bitirilmesi,
- Çalışmaların çevre düzenlemesi, koruma, restorasyon- konservasyon önlemlerinin alınarak bitirilmesi ya da önerilecek ve Bakanlığımızca kabul edilecek bir başka bilim adamı adına Bakanlar Kurulu Kararlı kazı biçimine dönüştürülebileceği,

hususları tespit edilmiştir.

2004 yılından itibaren yapılacak yeni başvurularda ve sürdürülecek kazı ve araştırmalarda yukarıda değinilen hususlara uygun hareket edilmesi için gerekli hassasiyet ve duyarlılığın gösterilmesini önemle rica ederim.

Nadir AVCI
Bakan a.
Genel Müdür

DAĞITIM:

- Valiliklere
- Kazı ve Araştırma Başkanlarına